

FOLKHÖGSKOLA

Distansutbildning når dem ingen annan når – nu riskerar den att begränsas

Under hösten avgör Folkbildningsrådet om distansutbildningen vid Sveriges folkhögskolor ska begränsas kraftigt genom nya villkorsändringar. Nu publicerar Bona folkhögskola rapporten *Någon såg mig* – en samling berättelser från deltagare vars liv förändrades just för att de fick möjligheten att studera på distans.

Telma bor i Evertsberg i norra Dalarna. Hon har lidit av psykisk ohälsa sedan hon var nio. När hon bad sin gymnasieskola om möjligheten att studera på distans när hon inte förmådde att ta sig hemifrån fick hon svaret att hennes problematik inte var tillräcklig för att motivera undantag. Hon gick aldrig klart gymnasiet.

Telma hittade Bona folkhögskola i Motala, där deltagarna får välja själv varifrån de studerar, och där verksamheten är uppbyggd för att vara platsoberoende.

– Det har genuint räddat livet på mig. Jag hade inte klarat av att plugga någon annanstans, säger Telma, som tar examen nästa sommar och nu har målet att komma in på socionomprogrammet i Falun.

Belinda hade tillbringat flera år som sjukskriven med depression och ångest, i utkanten av Sundsvall. Åren i skolan var tunga. I grundskolan i Stockholm, där hon bodde då, kallades hon lat när hon egentligen var sjuk. När hon inte förstod möttes hon av suckar. Motivationen försvann, aldrig mera skola.

Men hon ville vidare. En kväll sökte hon på "studera på distans". Första träffen var Bona folkhögskola.

– Det var som att stjärnorna stod rätt, säger Belinda, som nu har fullständiga gymnasiebetyg och bär Bonas namn tatuerat på armen.

För Bona folkhögskola, som sedan länge bedriver platsoberoende utbildning, handlar distans inte om en nödlösning, utan om deltagarnas rätt att delta i studier utifrån sin livssituation. Det är en fråga om valfrihet, tillgänglighet och inkludering av grupper som behöver det som mest. Många som läser på distans har funktionsnedsättningar eller lider av psykisk ohälsa – då är det inte självklart att det fungerar att gå till en skolbyggnad varje dag. Andra bor långt ifrån en folkhögskola och vill inte flytta. Dessutom finns föräldralediga, deltidsarbetande och andra vars vardag inte alltid tillåter närvaro på plats.

Folkbildningsrådet, som ger statsbidrag till landets folkhögskolor, vill i sina nya villkorsförslag begränsa distansundervisningen till maximalt 50 procent av verksamheten. För många folkhögskolor innebär det att man inte kommer nå de grupper som behöver studierna mest. För deltagare som Telma och Belinda är det ett

hinder för att delta – kanske en chans till livsförändring som nu försvinner.

– Vi kan inte backa in i framtiden och blunda för vad människor behöver. Begränsningen går emot regeringens egen satsning för att folkbildningen ska nå fler. Mer medel ges, men formatet stryps. Många gånger är det just personer med funktionsnedsättning som behöver distansformatet för att kunna delta fullt ut, säger Anneli Dahlqvist, rektor på Bona folkhögskola.

Rapporten *Någon såg mig – röster från Bona folkhögskola* publiceras idag och finns tillgänglig på <http://bona.nu/web/wp-content/uploads/2026/06/Nagon-sag-mig.pdf>

Vid önskemål finns möjlighet att göra intervjuer med vissa av deltagarna, exempelvis Telma och Belinda som nämns ovan.

För mer information kontakta

Anneli Dahlqvist, f.d. rektor Bona folkhögskola
070-774 53 62
anneli@bona.nu

Bona folkhögskola ligger i Motala och är av Sveriges mest digitaliserade folkhögskolor, verksam nationellt via utbildningar i hybridformat. All utbildning är platsoberoende. Med digitala lärplattformar och Discord som primär plattform för gemenskap, diskussioner och lärande möter Bona människor som traditionella utbildningsformer inte når. Bona värnar om ett samhälle präglad av öppenhet, jämlikhet och solidaritet, och drivs av övertygelsen att kunskapsmässig och personlig utveckling ska vara tillgänglig för alla. Visionen är "Obegränsad vilja för obegränsad utveckling". Läs mer på bona.nu